

25253

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan Yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhân** tarafından Anayasanın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **06.03.2025**

Sevda Karaca
Gaziantep Milletvekili

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) “İstatistiklerle Kadın” 2023 verilerini yayımlamıştır. Veriler kadınların çalışma hayatına katılmada erkeklerin çok gerisinde olduğunu, çocuk bakımının kadınlara yüklenmesi dolayısıyla esnek ve güvencesiz çalışmaya daha fazla itildiğini ortaya koymaktadır.

Raporda yer alan Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre 15 ve üzeri yaştaki nüfusun istihdam oranı kadınlarda yüzde 31,3, erkeklerde ise yüzde 65,7'dir. Erkeklerin aksine kadınlarda eğitim düzeyi yükseldikçe işsizlik oranı da artmaktadır. Yarı zamanlı çalışanların istihdam içindeki oranı kadınlarda yüzde 16,1 iken erkeklerde yüzde 7,3 düzeyindedir ve bu başlıkta kadınların oranı yıllar içerisinde değişmemiştir. Bu durum kadınların esnek ve güvencesiz çalışmaya mahkum edildiğini gösterirken; iktidarınızın kapsamını genişletmeye çalıştığı esnek çalışma politikalarının kadınlara müjde değil, esaret olduğunu ortaya koymaktadır.

Veriler, cinsiyet eşitsizliğinin ücret farkına etkisini de ortaya koymaktadır. Yıllık ortalama brüt ücret-maaş ile hesaplanan gösterge için en yüksek fark yüzde 17,4 ile yükseköğretim mezunlarında, en düşük fark ise yüzde 13,2 ile yine ilköğretim ve altı mezunlarda gerçekleşmiştir. Veriler eğitim düzeyi arttıkça ücret farklarının da arttığını göstermektedir.

Öte yandan hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki bireylerin istihdam oranı, kadınlarda yüzde 27,1 iken erkeklerde yüzde 90,1 olarak görünmektedir. Çocuk bakımının ev içinde kadına yüklenmesi dolayısıyla çocuklu kadınların iş bulmada zorlanması, raporun ortaya koyduğu bir gerçektir. İş bulan kadınların da çocuklarını sıklıkla işyerlerine götürmek zorunda olduğu da bir gerçektir. Nitekim 4 Mart 2025'te TBMM'de düzenlediğimiz basın toplantısında İzmir Serbest Bölgede çalışan işçi kadınlar, zorunlu mesai dayatıldığında çocuklarını bırakacak yer bulamadıkları için çocuklarını işyerinin tehlikeli ortamında hiçbir güvenlik önlemi olmaksızın çocukların anneleriyle birlikte adeta hapsedilmektedir. Dokuz Eylül Üniversitesi Hastanesinden sağlık işçisi kadınlar, çocuklarını kreş yaşına gelene kadar yanlarında iş yerine götürmek zorunda kaldıklarını anlatmışlardır. Ayrıca ülkenin genelinde vardiyalı çalışan evli çiftlerin; vardiyalarını ve izinlerini çocuk bakımını gözecek şekilde

ayarlamak zorunda kaldıkları ve eşlerin birbirlerini göremedikleri yaygın bir yaşayış biçimine dönüşmüştür. Verilerin ve örneklerin otaya koyduğu üzere; iktidarınızın “aile yılı” ilanı bir safsatadan ibarettir.

Çocuklu kadınların iş bulmakta zorlanması, esnek ve güvencesiz çalışmaya itilmesi, erkeklere oranla daha az maaş almaları sonucu; yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında olan kadınların oranı yüzde 31,5 iken erkeklerde yüzde 27,1’dir. Aynı oranlara 18-64 yaş grubu için bakıldığında, yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında bulunan kadınların oranı yüzde 29,5, erkeklerin oranı yüzde 23,1 olarak belirlenmiştir.

Bu bağlamda;

- 1- TÜİK verilerinin ortaya koyduğu üzere esnek ve güvencesiz çalışmaya ya da işsizliğe mahkum edilen kadınlara, güvenceli iş sağlamak üzere Bakanlığınızın ne tür çalışmaları bulunmaktadır?
- 2- Kadınların aynı pozisyonda aynı ve hatta daha fazla çalıştığı erkek çalışanlardan daha az ücret almasının önüne geçerek kadınların erkeklerle eşit koşullarda çalışması için iktidarınızın planları nelerdir?
- 3- Çocuk bakımı dolayısıyla istihdamdan kopan kadınların istihdama katılabilmesi için ve çalışma hayatına katıldığı taktirde çocuğunu yanında işe götürmek zorunda olan kadınların yaşadığı zorlukların giderilmesi için her işyerinde sağlıklı ve ücretsiz kreş açılmasının zorunlu olması gibi bir çalışmanız var mıdır?
- 4- Çocuklarını işe götürmek zorunda kalan, çocuğun bakımını yerine getirebilmek için anne ya da babanın çocuğun yanında kalabileceği şekilde vardiya ve izin ayarlayan işçilerin ailelerini göremediği gerçeği karşısında “aile yılı” ilanı tam olarak nereye denk düşmektedir?